

Nr 54.

Av herr **Olsson, Oscar, m. fl.**, i anledning av *Kungl. Maj:ts framställning om anslag till främjande av nykterhetsnämndernas verksamhet.*

Kungl. Maj:t föreslår i statsverkspropositionen, femte huvudtiteln, sid. 70—74, att anslaget till främjande av nykterhetsnämndernas verksamhet m. m. nedsättes från 92,000 kronor till 63,000 kronor med fördelning på följande poster:

30,000 kronor till direkta understöd av statsmedel till de kommunala nykterhetsnämndernas verksamhet i enlighet med kungörelsen den 27 maj 1932 (mot 45,000 kronor under nuvarande budgetår),

7,000 kronor till konferenser och kurser för nykterhetsnämndsledamöter samt reseersättningar för beivrande av sådana kurser (15,000 kronor),

15,000 kronor till understöd åt sammanslutningar av nykterhetsnämnder (20,000 kronor),

3,000 kronor till understöd för utgivande av Tidskrift för nykterhetsnämnderna (4,000 kronor), samt

8,000 kronor till avlöning till en tjänsteman i socialstyrelsen för nykterhetsnämndsärenden (8,000 kronor).

Anslaget skulle liksom hittills täckas av avkastningen av rusdrycksmedelsfonden.

Nödvändigheten för statsverket att i nuvarande situation inskränka sina utgifter är uppenbar. Då det ändock kan göras gällande, att ovanberörda besparing icke är lycklig, sammanhänger detta därmed att Kungl. Maj:ts förslag i själva verket innebär, att staten övervältrar på kommunerna att bära utgifter, som den hjälpt dem att bära under de senaste åren. En sådan åtgärd är icke skäligen, ty staten har trots allt större möjligheter att bära dessa utgifter än de ofta små och starkt skattetyngda kommuner, om vilka här är fråga. Med avseende å behovet av den statliga insatsen ifråga om de direkta understöden till de kommunala nykterhetsnämnderna må anföras följande ur ett föredrag vid nykterhetsnämndskonferensen sistlidne maj i Stockholm:

»80 % av nykterhetsnämnderna — inkl. fattigvårdsstyrelser, som utgöra sådana nämnder — hava icke något som helst kommunalt anslag; förhållandena växla kraftigt i olika delar av landet, sämst äro de i Götaland, där procentalet är 87, bättre i Svealand med 71 och bäst i Norrland med 44 — — —. Omkring 450 nämnder i landet hava kommunala anslag, vilka tillhoppa uppgå till omkring 175,000 kronor (om man icke räknar med storstäderna Stockholm och Göteborg). Av dessa hava c:a 25 ett anslag av mer än 1,000 kronor medan 425 hava anslag understigande 1,000 å tillhoppa omkring 60,000 kronor. Om man räknar med att staten bestrider $\frac{3}{4}$ av kommunens ifrågavarande kostnader, dock högst 1,000 kronor — d. v. s. de av

årets riksdag antagna bestämmelserna — skulle härför erfordras $\frac{3}{4}$ av 60,000 + $25 \times 1,000$ eller tillhoppa omkring 70,000 kronor. Därest staten ansloge detta belopp årligen till direkta understöd åt nykterhetsnämnderna, skulle bl. a. den stora fördelen vinnas, att kommunerna kunde med visshet räkna på att få statsanslag till denna verksamhet, vilket de hittills icke kunnat i anseende till anslaget knapphet. Betydelsen härav för kommunernas benägenhet att anvisa nämnderna kommunalt anslag är uppenbar.»

De hittillsvarande anslagsbeloppen för de direkta understöden till nykterhetsnämnderna — innevarande budgetår 45,000 kronor — ha sålunda i själva verket varit otillräckliga för att möjliggöra en rimlig tillämpning av ovanberörda kungörelse. Önskvärt vore därför, att denna anslagspost kunde höjas, för att bereda kommunerna den lindring, som man avsett genom bestämmelserna i ämnet. Om det av naturliga skäl för närvarande icke göres anspråk på en sådan höjning, bör det dock icke komma ifråga att sänka denna anslagspost under det otillräckliga belopp, som nu utgår.

Det vore önskligt att bibehålla även anslagsposten till konferenser och kurser vid det nuvarande beloppet, 15,000 kronor. Då yrkande härpå icke framställes i detta sammanhang, är det för att giva uttryck åt en vilja att visa den största möjliga återhållsamhet ifråga om anspråken på statens utgifter.

Beträffande anslagsposten understöd åt sammanslutningar av nykterhetsnämnder må endast hänvisas till socialstyrelsens yttrande (återgivet å sid. 73 i propositionen), varav i själva verket framgår, att det icke kan vara rådligt att minska denna anslagspost. Beloppet bör därför även för följande budgetår bibehållas vid 20,000 kronor.

Med stöd av det anförda hemställas om följande ändring i Kungl. Maj:ts förslag:

till direkta understöd åt nykterhetsnämnderna enligt kungörelsen den 27 maj 1932 45,000 kronor;

till sammanslutningar av nykterhetsnämnder 20,000 kronor.

Stockholm den 21 januari 1933.

Oscar Olsson.

A. J. Bärge.

N. S. Norling.

Oscar Gottfrid Karlsson.

J. Bergman.

C. A. Carlsson.

Robert Johansson-Dahr.

Oscar Ericson.